

The efficacy of horney psychoanalytic therapy on personality organization of divorce applicant women: a single subject study on three personality types

Soheila Jafarpour¹, Shahrokh MakvandHosseini², Parvin Rafieinia³

1. Ph.D Candidate in Psychology, College of Psychology and Educational Science, Semnan University, Semnan, Iran. E-mail: SoheilaJafarpour@semnan.ac.ir

2. Associate Professor, Department of Psychology, College of Psychology and Educational Science, Semnan University, Semnan, Iran. E-mail: Shmakvand@semnan.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, College of Psychology and Educational Science, Semnan University, Semnan, Iran. E-mail: P_Rafieinia@semnan.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:
Received 26 April 2022
Received in revised form
08 June 2022
Accepted 28 June 2022
Published Online 22
December 2022

Keywords:
Psychoanalytic Therapy
[MeSH],
Karen Horney,
Personality Organization

ABSTRACT

Background: Many studies have shown that psychological therapies are effective in preventing divorce. There is a lack of research in the field of psychoanalytic treatment with the aim of changing or modifying the personality structure of neurotic women seeking divorce.

Aims: The aim of this study was to evaluate the efficacy of Horney psychoanalysis based on three personality types on the personality organization of women divorce applicants.

Methods: This study was a single-subject design of A/B type. 6 subjects from all women seeking divorce referred to some counseling centers in Tehran in 1399 were selected by purposive sampling and were assigned to three groups of two by answering the Horney-College questionnaire (2011). The Interview of the Personality Organization (STIPO-R) Clarkin (2016) was conducted in three stages. The treatment was administered in totally fifteen 60-minute sessions, 1 sessions weekly and follow-up was one month later. The obtained data were analyzed using standard visual drawing method, stable change index with modified formula to calculate statistically significant change and using the improvement percentage formula.

Results: Horney psychoanalytic therapy causes changes in the subscales of identity (%44/16 improvement), object relations (%33/98 improvement), immature defenses (%49/71 improvement), aggression (%44/65 improvement), moral values (%48/6 improvement) and narcissism (%54/16 improvement). Their change in reliable index also showed that these changes were significant ($P < 0/05$) & ($P < 0/01$).

Conclusion: These findings indicate significant changes in the components of personality structure, so Horney analytical psychotherapy by changing the personality structure of neurotic women seeking divorce can be useful for psychologists and couple therapists to prevent divorce.

Citation: Jafarpour, S., MakvandHosseini, Sh., & Rafieinia, P. (2022). The efficacy of horney psychoanalytic therapy on personality organization of divorce applicant women: a single subject study on three personality types. *Journal of Psychological Science*, 21(118), 2021-2036. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1676-fa.html>

Journal of Psychological Science, Vol. 21, No. 118, January, 2022

© 2021 The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.21.118.2021](https://doi.org/10.52547/JPS.21.118.2021)

✉ **Corresponding Author:** Shahrokh MakvandHosseini, Associate Professor, Department of Psychology, College of Psychology and Educational Science, Semnan University, Semnan, Iran.

E-mail: Shmakvand@semnan.ac.ir, Tel: (+98) 9123072411

Extended Abstract

Introduction

Divorce is a complex process with short-term and long-term psychological, social, economic and cultural consequences (Asbara et al., 2015). Many studies conducted to prevent divorce. In a study entitled comparison of personality traits and attributional styles in normal couples and divorce applicants, there was a negative relationship between neuroticism and marital satisfaction (Behrooz et al., 2014). Because of different views on the causes and processes affecting the formation of divorce, many researchers have examined the efficacy of different methods of psychological therapies on couples' personality deficiency as effective factors in preventing divorce. A study to evaluate the efficacy of positive couple therapy and acceptance and commitment on the desire for divorce has shown the effect of positive couple therapy and acceptance and commitment based therapy on reducing the desire for divorce (Jamshidzahi et al., 2021). In divorce prevention studies, treatments other than psychoanalytic therapies such as problem-solving education and cognitive therapies have been performed. According to Young in a 2004 interview with Patricia Collard, clients have a variety of complex, deep and unique problems that the use of educational and cognitive methods, despite their effectiveness in counseling situations, have little success for patients with abnormal tendencies (Feyzabadi et al., 2019). Few studies have examined the efficacy of treatment methods despite neurotic symptoms in couples. In fact, few psychologists have dealt with neuroticism as clearly and extensively as Horney. Her psychoanalysis has much in common with psychodynamic therapies, including object relationships.

Personality structure and personality organization are psychoanalytic concepts that have fundamentally influenced the development of the concept of personality function (Segstetter et al., 2021). Kernberg is one of the theorists who has dealt with the basic principles of personality. Kernberg (2006) presents several important structures whose improvement is the main goal of treatment including

identity, object relation, immature defenses, aggression, moral values and narcissism (2007). Due to Horney's emphasis on interpersonal communication problems and the fundamental importance of personality structure, no research has been conducted in this area, especially in the field of divorce prevention. Considering the existing research gaps, the aim of the present study was to investigate the efficacy of Horney analytical psychotherapy on the personality structure of divorce applicant women: a single subject study on three personality types.

Method

The present study is a single-subject design of A/B type. The statistical population consisted of all women seeking divorce referred to counseling and psychological clinics in Tehran in 2019. 6 of these people were purposefully selected and were assigned to three groups of two by answering the Horney-College questionnaire (2011). The Interview of the Personality Organization (STIPO-R) Clarkin (2016) was conducted in three stages. Treatment was performed in a total of fifteen 60-minute sessions, 1 sessions weekly and follow-up was one month later. The obtained data were analyzed using standard visual drawing method, stable change index with modified formula to calculate statistically significant change and using the improvement percentage formula.

Results

The results of table 1 showed improvement in post-test and follow-up with a reliable index (statistical significance). The recovery percentage was marked with a significance of 0/05 with a star sign and a significance of 0/01 with two.

Significant components with the most changes are presented in Table 1.

Subject scores A1 on the components of identity, immature defenses, moral values and narcissism were significant and showed the desired effectiveness of Horney analytical psychotherapy in the intervention and follow-up stages. But subject scores A2 on the components of identity, immature defenses and narcissism were significant and showed the desired effectiveness in the intervention and follow-up stages. Subject scores B1 was significant in two components

of identity and narcissism and showed the optimal effectiveness of this treatment in intervention and follow-up stages. Subject scores B2 were significant in the immature defenses and narcissism components in the intervention and follow-up stages. Subject scores C1 were significant in the components of

identity and immature defenses and showed the optimal effectiveness of Horney analytical psychotherapy. As noted, most changes have occurred in the components of identity, immature defenses, and narcissism. (Table 1).

Table 1. Changes in component of personality organization

Personality organization	Stages	Post-test				Follow-up			
	Subjects	Improvement percentage (MPI)	(MPI)	Stable change index	Cohen effect size	Improvement percentage (MPI)	(MPI)	Stable change index	Cohen effect size
Identity	A1	** 60	150	-7/31	2/06	** 60	150	-7/31	2/06
	A2	** 50	100	-4/87	1/69	** 50	100	-4/87	1/69
	B1	** 60	150	-7/31	2/06	** 80	400	-9/75	2/38
	C1	** 50	100	-4/87	1/69	** 50	100	-4/87	1/69
Immature defenses	A1	** 60	150	-4/91	2/06	** 80	400	-6/54	2/38
	A2	** 75	300	-4/91	2/06	** 50	100	-3/27	1/69
	B1	** 40	66/6	-3/27	1/69	** 40	66/6	-3/27	1/69
	B2	** 40	66/6	-3/27	1/69	** 40	66/6	-3/27	1/69
Moral values	C1	** 50	100	-3/27	1/69	** 50	100	-3/27	1/69
	A1	** 60	150	-3/42	2/06	** 60	150	-3/42	2/06
	A1	** 60	150	-4/48	2/06	** 60	150	-4/48	2/06
Narcissism	A2	** 75	300	-2/98	2/06	** 50	100	-2/98	1/69
	B1	** 50	100	-2/98	1/69	** 50	100	-2/98	1/69/
	B2	** 40	66/6	-2/98	1/69	** 40	66/6	-2/98	1/69

Conclusion

The Horney psychoanalytic therapy was effective significantly on the components of the personality of women seeking divorce after intervention and follow-up. This treatment caused the most changes in the components of identity, immature defenses and narcissism. In general, insights into about neurotic prides, the difference between the real and the ideal self, the do's and don'ts, and the manifestations of stubbornness have led to changes in identity, immature defenses, and narcissism. Finally, it was proved that this intervention can bring about lasting changes in the organization of the personality of women seeking divorce and create a promising outlook for divorce prevention.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: The authors extracted this article from the PhD dissertation of the first author, Soheila Jafarpour in Department of Psychology, College of Psychology and Educational Science, Semnan University, Semnan, Iran.. Ethical considerations like gaining the informed consent of the participants and the confidentiality of responses were considered in this research.

Funding: No financial support has been received from any institution in conducting this research.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisor and the third were the advisor.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisor and the advisor.

اثربخشی روان‌درمانگری تحلیلی هورنای بر ساختار شخصیت زنان متقاضی طلاق: یک پژوهش تک آزمودنی بر سه ریخت شخصیت هورنای

سهیلا جعفرپور^۱، شاهرخ مکوندحسینی^۲، پروین رفیعی‌نیا^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.
۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.
۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: پژوهش‌های بسیاری نشان داده‌اند که درمان‌های روانشناختی می‌توانند در پیشگیری از طلاق مؤثر باشند. اما خلاء پژوهشی در حوزه‌ی درمان روان‌تحلیل‌گری باهدف تغییر و یا اصلاح ساختار شخصیت زنان روان‌نژند متقاضی طلاق وجود دارد.

نوع مقاله:

پژوهشی

هدف: این مطالعه با هدف بررسی اثربخشی روان‌تحلیل‌گری هورنای براساس سه ریخت شخصیت بر ساختار شخصیت زنان متقاضی طلاق انجام شد.

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۶

بازنگری: ۱۴۰۱/۰۳/۱۸

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷

انتشار برخط: ۱۴۰۱/۱۰/۰۱

روش: این مطالعه، یک پژوهش تک آزمودنی از نوع A/B بوده است. ۶ آزمودنی از میان کلیه‌ی زنان متقاضی طلاق مراجعه‌کننده به برخی از مراکز مشاوره شهر تهران در سال ۱۳۹۹ به‌صورت نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده، با پاسخگویی به پرسشنامه‌ی هورنای - کولیج (۲۰۱۱)، در سه گروه دو نفره گمارش شدند. مصاحبه‌ی سازمان شخصیت (STIPO-R) کلارکین (۲۰۱۹) در سه مرحله اجرا شد. درمان در ۱۵ جلسه انفرادی ۶۰ دقیقه‌ای، یک جلسه در هفته اجرا شد و یک ماه بعد پیگیری صورت گرفت. داده‌های به‌دست آمده با استفاده از روش استاندارد ترسیم دیداری، شاخص تغییر پایا با فرمول اصلاح شده برای محاسبه تغییر آماری معنی‌دار و استفاده از فرمول درصد بهبودی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

کلیدواژه‌ها:

روان‌تحلیل‌گری، کارن هورنای، سازمان شخصیت

یافته‌ها: درمان روان‌تحلیل‌گری هورنای باعث ایجاد تغییر در زیرمقیاس‌های هویت (۴۴/۱۶ درصد بهبودی)، روابط موضوعی (۳۳/۹۸ درصد بهبودی)، دفاع‌های نابالغ (۴۹/۷۱ درصد بهبودی)، پرخاشگری (۴۴/۶۵ درصد بهبودی)، ارزش‌های اخلاقی (۴۸/۶ درصد بهبودی) و خودشیفتگی (۵۴/۱۶ درصد بهبودی) شد. شاخص تغییر پایای آن‌ها هم حاکی از معنی‌دار بودن این تغییرات بود ($P < ۰/۰۵$) و ($P < ۰/۰۱$).

نتیجه‌گیری: این یافته‌ها حاکی از تغییرات معنادار در مؤلفه‌های ساختار شخصیت است، بنابراین روان‌درمانگری تحلیلی هورنای با تغییر ساختار شخصیتی زنان متقاضی طلاق می‌تواند برای روانشناسان و زوج درمانگران در پیشگیری از طلاق مفید باشد.

استناد: جعفرپور، سهیلا؛ مکوندحسینی، شاهرخ؛ و رفیعی‌نیا، پروین (۱۴۰۱). اثربخشی روان‌درمانگری تحلیلی هورنای بر ساختار شخصیت زنان متقاضی طلاق: یک پژوهش تک آزمودنی بر سه ریخت شخصیت هورنای. *مجله علوم روانشناختی*، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۸، ۲۰۲۱-۲۰۳۶.

مجله علوم روانشناختی، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۸، زمستان (دی) ۱۴۰۱.

✉ نویسنده مسئول: شاهرخ مکوندحسینی، دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران. رایانامه: Shmakvand@semnan.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۳۰۷۲۴۱۱

مقدمه

طلاق فرآیندی پیچیده است که دارای پیامدهای روانی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کوتاه‌مدت و بلندمدت است (اسبارا و همکاران، ۲۰۱۵). پیامدهای طلاق، پیامدهای فردی، خانوادگی و اجتماعی- فرهنگی بوده و در نتیجه‌ی نقصان‌های شخصیتی فردی، زوجی و ضعف‌های خانوادگی و فرهنگی اجتماعی زوجین به وجود می‌آیند (احدی و همکاران، ۱۴۰۰).

بهشتیان و عبدی (۱۴۰۱) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه‌ی ویژگی‌های شخصیتی و صمیمیت به‌عنوان پیش‌بینی کننده‌های میل به طلاق در زنان ساکن شهر تهران نشان دادند که ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های صمیمیت پیش‌بینی کننده‌ی مثبتی برای طلاق می‌باشند. بشرپور و همکاران، (۱۴۰۰) در پژوهشی دیگر با عنوان مدل‌یابی علی طلاق عاطفی در زنان بر اساس صفات تاریک شخصیت: با نقش میانجی عزت‌نفس جنسی، نشان دادند که صفات تاریک شخصیت ماکیاول‌گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی اثر مثبت و معنادار بر طلاق عاطفی دارند. همچنین در پژوهشی با عنوان مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های اسنادی در زوج‌های عادی و متقاضی طلاق، دریافتند که بین عامل روان‌نژندی و رضایت زناشویی رابطه‌ای منفی و بین مقبولیت و رضایت زناشویی و رضایت زناشویی رابطه مثبت وجود دارد. بین دو گروه زوج‌های عادی و متقاضی طلاق از نظر استفاده از سبک‌های اسنادی و ویژگی‌های شخصیتی نیز تفاوت معناداری وجود داشت (بهرروز و همکاران، ۱۳۹۳).

از آنجایی که نگرش‌های متفاوتی در مورد علل و فرآیندهای تأثیرگذار در شکل‌گیری طلاق وجود دارد. پژوهشگران بسیاری به بررسی اثربخشی روش‌های مختلف درمانگری‌های روانشناختی بر نقصان‌های شخصیتی زوجین به‌عنوان عوامل مؤثر بر پیشگیری از طلاق پرداخته‌اند. از جمله پژوهش‌هایی که باهدف بررسی اثربخشی الگوی یکپارچه پیشگیری از طلاق بر انصراف از طلاق و انطباق‌پذیری خانوادگی در زوجین متقاضی طلاق انجام گردیده، نشان داده که این روش درمان‌گری باعث کاهش معنادار میل به طلاق و بهبود انطباق‌پذیری خانوادگی شده است (برکات و همکاران، ۱۴۰۱). در پژوهشی دیگر تحت عنوان اثربخشی زوج‌درمانی مثبت‌نگر و پذیرش و تعهد بر میل به طلاق، نشان از تأثیر آموزش زوج‌درمانی مثبت‌نگر و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش میل به

طلاق داشته است (جمشیدزهی و همکاران، ۱۴۰۰). پاداش و همکاران، (۱۴۰۰) در پژوهشی با هدف بررسی اثربخشی مشاوره زناشویی به روش گاتمن بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی زنان متأهل متمایل به طلاق نشان دادند که این روش بر بهبود روابط زناشویی زنان متمایل به طلاق اثربخش بوده است. علاوه بر این در پژوهشی دیگر تحت عنوان هم‌سنجی اثربخشی روان‌تحلیل‌گری کارن هورنای و شناخت درمانی بر الگوهای ارتباطی زنان متأهل دچار روان‌آزردگی نشان داده شده است که روان‌تحلیل‌گری هورنای در هم‌سنجی با شناخت درمانی تفاوت معناداری بر کاهش الگوی ارتباطی توقع/کناره‌گیر داشته است (فیض‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۸). براتی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی تحت عنوان ریخت شخصیتی و طلاق در زنان نشان دادند که بین ریخت شخصیتی و رفتار عاطفی فرد با طرف مقابل و گرایش به طلاق رابطه وجود دارد. در اثبات اهمیت نقش ویژگی‌های شخصیتی در رابطه‌ی بین همسران، پژوهش‌های بسیاری روان‌نژندی را عاملی منفی در زندگی مشترک دانسته‌اند (چهره و همکاران، ۱۳۹۶).

در واقع کم‌تر کسی در میان روانشناسان به میزان هورنای به‌صورت واضح و گسترده به موضوع روان‌نژندی پرداخته است. او علاوه بر این که به نحوه‌ی شکل‌گیری این عامل و عوامل تأثیرگذار بر آن را شرح داده و تأثیرات و تظاهرات آشکار و پنهان روان‌نژندی را بر دنیای فردی و بین‌فردی شخص روشن نموده است، بلکه با دیدگاهی روان‌کاوانه و بسیار ساده راه‌کارهایی برای حل و رفع روان‌نژندی را بیان نموده است. کارن هورنای از روان‌تحلیل‌گرهای نافروریدی، تفاوت شخصیت سالم و ناسالم را به کیفیت روابط بین‌فردی، به‌خصوص تعاملات اولیه‌ی والد و کودک ربط می‌دهد. فقدان گرمی و محبت نسبت به کودک ممکن است به احساس عزلت و درماندگی بیانجامد و به «اضطراب اساسی» منجر شود. گرایش‌های عصبی که وظیفه‌ی آن‌ها ایجاد پایه‌ی رفتار با دیگران است، سبب اختلال بیشتر در روابط انسانی می‌شوند، زیرا وابستگی به دیگران را افزایش داده و سبب تسریع واکنش‌های خصمانه می‌شوند؛ بنابراین سازمان شخصیتی که این گونه به وجود می‌آید عامل اصلی روان‌نژندی است (هورنای، ۱۹۵۰). کودک در واکنش به این بی‌ثباتی، تلاش می‌کند راهبردهایی برای کنار آمدن با آن‌ها به کار برد. او از طریق سه سازوکار مهرطلبی، برتری‌طلبی و عزلت‌طلبی، خود را از گزند دیگران در امان نگه

می‌دارد. هورنای معتقد بود این سازوکارها می‌توانند به ویژگی‌های شخصیتی مزمن تبدیل شوند که او آن‌ها را گرایش‌های عصبی^۱ (روان‌نژندی) نامید. این گرایش‌ها در روابط بین فردی آشکار شده و در طول زندگی فرد ادامه پیدا می‌کنند (کولیک و همکاران، ۲۰۱۳).

فرد مهرطلب ارزش خود را وابسته به نظر دیگران می‌داند. اعتماد به خودش با تعریف و تمجید و ابراز محبت دیگران یا عدم این‌ها، کم و زیاد می‌شود. ریخت مهرطلب به «خود حقیر شده» بیشتر نزدیک است. در نتیجه جواب رد، بی‌توجهی، بی‌احترامی، به او ضربه‌ی محکمی می‌زند و او را به دره‌ی حقارت و احساس ناچیزی پرتاب می‌کند. ریخت برتری طلب نیاز شدیدی به توفیق، کسب برتری، موفقیت، پرستیژ و شهرت و میل به استثمارگری و فریب دیگران دارد و به «خود ایده‌آلی» نزدیک‌تر است؛ و در نهایت ریخت عزلت طلب از لحاظ عاطفی، احساسی و به‌طور کلی در زمینه‌های روحی، دچار نوعی بی‌حسی و کرختی است. هدف از عزلت‌گزینی منگ کردن معنویات به منظور عدم آگاهی برآشفستگی‌های حاصل از تضادها است (هورنای، ۱۹۴۵). روش‌هایی که کارن هورنای برای درمان به کار می‌برد، شامل تداعی آزاد و تفسیر و تعبیر به‌عنوان انتقال فرایندها از ضمیر ناآگاه به ضمیر آگاه و بررسی گسترده‌ی روابط بیمار و روان‌تحلیل‌گر به جهت پی بردن به رابطه‌ی او با دیگران بود. او از تفسیر برای روشن کردن مسائلی که بیمار به علت آگاه نبودن از وجود آن‌ها به‌صورت تغییر شکل یافته اظهار می‌نماید؛ همچنین نشان دادن تناقض‌های موجود و پیشنهاد راه‌حل‌های ممکن برای مسائل مربوط به بیمار استفاده می‌نمود. افراد روان‌نژند همواره به دنبال ایمنی هستند و هرگز شادی واقعی را تجربه نمی‌کنند، روان‌تحلیل‌گر با برطرف کردن اضطراب‌های بیمار، نیروها و آرزوهای وی را برای آنچه مثبت‌تر از ایمنی است آزاد می‌نماید (هورنای، ۱۹۳۶). در پژوهشی که مبتنی بر نظریه‌ی هورنای با عنوان بررسی رابطه‌ی رضایت زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی در ازدواج‌های بادوام انجام شده، رضایت زناشویی مردانی که نمرات بالایی در مقیاس عزلت‌طلبی کسب کرده بودند، به‌طور معناداری پایین‌تر بود، در صورتی که رضایت زناشویی زنانی که هم خود و هم همسرشان نمرات پایینی در این مقیاس به دست آورده بودند، بیشتر بوده است (روسوکی و همکاران، ۲۰۱۲).

¹. neurotic

همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد در اکثر پژوهش‌های مربوط به طلاق ویژگی‌های شخصیتی مورد توجه قرار گرفته‌اند. در صورتی که ساختار شخصیت و سازمان‌دهی شخصیت مفاهیم روان‌تحلیل‌گرانه‌ای هستند که به‌طور اساسی بر توسعه مفهوم عملکرد شخصیت تأثیر گذاشته‌اند (سگستر و همکاران، ۲۰۲۱). کرنبرگ از جمله نظریه‌پردازانی است که به اصول زیربنایی شخصیت پرداخته است، کرنبرگ در نظریه‌ی سازمان شخصیت خود اعتقاد دارد که ساختار شخصیت یک ساختار نسبتاً پایدار از روابط موضوعی درونی شده است (کالیگور و همکاران، ۲۰۰۷). کرنبرگ (۲۰۰۶) چند ساختار مهم را ارائه کرده است که بهبود آن‌ها هدف اصلی درمان محسوب می‌شود. این ساختارهای روانشناختی شامل هویت، روابط موضوعی، دفاع‌های نابالغ، پرخاشگری، ارزش‌های اخلاقی و خودشیفتگی می‌باشند (کلارکین و همکاران، ۲۰۰۷). هویت یکی از ابعاد مهم شخصیت است که پراکندگی یا انسجام آن مشخصه‌ی اصلی سطح آسیب شخصیت است (کلارکین، ۱۹۵۷). زمانی که درک و تجربه‌ی درونی شخص از خود و دیگران یکپارچه شود هویت وی تشکیل می‌گردد (کرنبرگ، ۲۰۱۶). کیفیت روابط موضوعی به میزان فهم شخص از ماهیت روابط و ظرفیت ایجاد و حفظ روابط صمیمی است (کالیگور و کلارکین، ۲۰۱۰). دفاع‌های نابالغ در نظریه‌ی کرنبرگ دفاع‌هایی مبتنی بر دودنیمه‌سازی یا تحریف شده هستند که بر رفتار بیمار تأثیر می‌گذارند و منجر به ناپایداری و تحریف تجربه‌های میان فردی می‌شوند (کالیگور و همکاران، ۲۰۰۶). پرخاشگری به شکل خشونت علیه خود و علیه دیگران نشان داده می‌شود و در نهایت در آسیب شخصیت عملکرد اخلاقی معمولاً به‌صورت انعطاف‌ناپذیری نشان داده می‌شود و اغلب با معیارهای درونی بسیار افراطی و تمایل به خود انتقادگری شدید مشخص می‌شوند (کرنبرگ، ۱۹۸۴). در نهایت در آخرین ویرایش STIPO، مؤلفه‌ی ارزیابی کلی خودشیفتگی به ۵ ساختار قبلی اضافه شده است (کلارکین و همکاران، ۲۰۱۹).

پژوهش‌های بسیاری نشان داده‌اند که ساختار شخصیت بیماران در طی درمان‌های مختلف تغییر نموده‌اند. از جمله پژوهش‌هایی همچون پژوهش فیشر-کرن و الکسوپولوس (۲۰۲۰) نشان داده‌اند که در درمان اختلالات مرزی، علاوه بر روان‌تحلیل‌گری کلاسیک، روان‌درمانگری متمرکز بر انتقال (TFP^۲) انجام گرفته و در نهایت علاوه بر بهبود علائم، تغییراتی در

². transference-focused psychotherapy

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: در این پژوهش از طرح آزمایشی تک موردی (SCAD) یا تک آزمودنی^۲ از نوع A/B همراه با پیگیری استفاده شد. استفاده از طرح‌های تجربی تک آزمودنی دارای سابقه‌ای غنی در مطالعات علوم ارتباطی و اختلالات می‌باشند (بایرز و همکاران، ۲۰۱۲). جامعه آماری شامل کلیه زنان متقاضی طلاق مراجعه‌کننده به مرکز مشاوره و بهداشت روان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر و مرکز خدمات روانشناختی و مشاوره نشاط در شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بود. از میان مراجعه‌کنندگانی که در پی نارضایتی زناشویی به دنبال طلاق بودند، با در نظر گرفتن ملاک‌های ورود و خروج و با اجرای پرسشنامه‌ی سه وجهی هورنای کولیج^۱ ۹ نفر در سه گروه ۳ نفره با علائم روان‌نژندی با توجه به سه ریخت شخصیت به صورت هدفمند انتخاب شدند که ۳ نفر با توجه به افت آزمودنی از مطالعه حذف شدند و در نهایت پژوهش با ۶ آزمودنی ادامه یافت. آزمودنی‌ها در سه گروه به صورت ۲ آزمودنی مهرطلب، ۲ آزمودنی برتری‌طلب و ۲ آزمودنی عزلت‌طلب قرار گرفتند. ملاک‌های ورود: ۱. زنان متقاضی طلاق که در ارزیابی پرسشنامه‌ی هورنای کولیج در یکی از ریخت‌های شخصیتی قرار گرفته باشند. ۲. موافقت با اهداف و شرایط درمان، کسب رضایت‌نامه کتبی از آزمودنی‌ها برای شرکت در پژوهش ۳. داشتن حداقل تحصیلات دیپلم ۴. وضعیت اقتصادی متوسط ۶. دامنه سنی بین ۲۵ تا ۵۰ سال. ملاک‌های خروج: ۱. بیماری روانشناختی و یا روان‌پزشکی محرز حین مصاحبه ۲. بیماری مزمن جسمی و نورولوژیک ۳. سابقه‌ی درمان‌های قبلی یا کنونی روانشناختی ۴. اعتیاد به مواد مخدر و مصرف دارو.

در مرحله A یا خط پایه، مؤلفه‌های هدف که شامل تمام مؤلفه‌های سازمان شخصیت از جمله: هویت، روابط موضوعی، دفاع‌های نابالغ، پرخاشگری، ارزش‌های اخلاقی و ارزیابی کلی خودشیفتگی بودند؛ از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاری سازمان شخصیت (STIPO-R) اندازه‌گیری شدند و سپس در مرحله B متغیر آزمایشی، درمان روان‌تحلیل‌گری هورنای اجرا شد. مؤلفه‌های هدف در سه مرحله‌ی ابتدا، انتهای درمان و بعد از یک ماه پیگیری ارزیابی شدند. جلسات درمانی به صورت ۱۵ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای،

توانایی ذهنی سازی، سازمان شخصیت و امنیت رابطه ایجاد شده است. دایاموند و هرش (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی روان‌درمانگری متمرکز بر انتقال برای اختلال شخصیت خودشیفته با رویکرد روابط موضوعی پرداختند و نشان دادند که تعامل درمانی به‌عنوان وسیله‌ای برای ایجاد تغییرات پایدار در سازمان شخصیت مؤثر بوده است. همچنین لوی، کیوتی و یومانس عنوان نمودند که درمان‌های روان‌تحلیل‌گری می‌تواند بر بهبود ابعاد هویت، روابط موضوعی و توانایی تنظیم هیجانات منفی، از جمله پرخاشگری منجر شوند (لوی و همکاران، ۲۰۱۹). کیفه و دروینز (۲۰۱۸) در پژوهشی با هدف سنجش تغییرات شخصیت در جریان روان‌درمانگری، دریافتند که درمان‌های روان‌تحلیل‌گری می‌توانند به تغییرات بنیادین شخصیت از جمله دفاع‌ها، توانایی ذهنی سازی و تغییرات مثبت در دل‌بستگی بیانجامد.

نگاه اجمالی بر مطالعات گذشته خلأهایی را نشان می‌دهد که به آن‌ها اشاره می‌شود: ۱. در پژوهش‌های حوزه‌ی طلاق، عموماً به ویژگی‌های شخصیتی پرداخته شده است، درحالی‌که ساختار شخصیت دارای مفاهیم عمیق و بنیادینی است که نادیده گرفته شده‌اند. ۲. جامعه‌ی آماری و آزمودنی‌ها بیشتر از میان جمعیت‌های عادی همچون زنان خانه‌دار یا دانشجویان انتخاب شده‌اند که کاربرد آن پژوهش‌ها را برای مشکلات عمیق شخصیتی که افراد را به سوی طلاق می‌کشاند کم‌رنگ می‌کند. ۳. پژوهش‌های اندکی به بررسی اثربخشی روش‌های درمانگری با وجود علائم روان‌نژندی در زوج‌ها پرداخته‌اند. ۴. در اکثر مطالعات، روش‌های آموزشی و شناختی مثل آموزش حل مسئله به‌کاررفته است. درحالی‌که طبق نظر یانگ که در مصاحبه‌اش با پاتریشیا کولارد در سال ۲۰۰۴ مطرح نمود، این افراد دارای مشکلات پیچیده و عمیق و درعین حال متنوع و منحصر به فردی می‌باشند که به کار بستن روش‌های آموزشی و شناختی با این که در شرایط مشاوره با افراد بهنجار اثربخشی بالایی دارند، در بیماران روان‌نژند موفقیت چندانی حاصل نمی‌شود (فیض‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۸). لذا با توجه به خلأهای پژوهشی موجود هدف پژوهش حاضر، بررسی اثربخشی روان‌درمانگری تحلیلی هورنای بر ساختار شخصیت زنان متقاضی طلاق: یک پژوهش تک آزمودنی بر سه ریخت شخصیت هورنای است.

2. Single subject experiment

1. Single Case Experimental Design(SCAD)

یک‌بار در هفته به مدت ۵ ماه اجرا شده و یک ماه بعد نیز پیگیری انجام شد.

ب) ابزار

پرسشنامه‌ی سه وجهی هورنای-کولیدج (HCTI)^۱ یک مقیاس شخصیت سه‌بعدی ۵۷ سؤالی است که توسط فردریک کولیدج در دانشگاه کلورادو ساخته و هنجاریابی شد و سه ریخت از گرایش‌های افراد را بر اساس دیدگاه کارن هورنای اندازه‌گیری می‌کند: مهرطلبی (اطاعت‌پذیر و تسلیم)، برتری‌طلبی (تهاجمی) و عزلت‌طلبی (انزوا). هر مقیاس شامل ۱۹ آیتم است و برای افراد ۱۶ سال به بالا طراحی شده است. پایایی درونی مقیاس‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ برای مقیاس مهرطلبی ۰/۷۸ و با روش آزمون مجدد (فاصله یک هفته) ۰/۹۲، برای مقیاس برتری‌طلبی و پرخاشگری با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۳ و با روش آزمون مجدد (فاصله یک هفته) ۰/۹۲ و برای مقیاس عزلت‌طلبی با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۲ و با روش آزمون مجدد (فاصله یک هفته) ۰/۹۲ به‌دست‌آمده است که این میزان مطلوب است (قربانخانی و همکاران، ۱۳۹۹). با توجه به اینکه این پرسشنامه در ایران هنجاریابی نشده بود، توسط زهره فیض‌آبادی ترجمه و با تأیید اساتید روانشناسی از نظر قابلیت اعتماد صوری و محتوایی در سال ۱۳۹۵ روی ۲۰۰ نفر اجرا شده و سپس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، پایایی آن ۰/۸۶ محاسبه شده است.

مصاحبه نیمه ساختاری سازمان شخصیت تجدیدنظر شده (STIPO-R) (کلارکین و همکاران، ۲۰۰۷) و تجدیدنظر آن، STIPO-R (کلارکین و همکاران، ۲۰۱۶) مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته‌ای هستند که برای ارزیابی حوزه‌های ساختاری عملکرد شخصیت ساخته شده‌اند (قربانخانی و صالحی، ۱۴۰۱). STIPO-R در سال ۲۰۱۹ مجدداً مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. این نسخه هم برای کوتاه کردن (STIPO) طولانی، برای افزایش کاربرد تحقیقاتی و بالینی آن و هم برای اصلاح مواردی که دارای ویژگی‌های روان‌سنجی که کمتر مطلوب بودند، انجام شده است. علاوه بر این، تجربه بالینی نویسندگان را برانگیخت تا موارد موجود در (STIPO) اصلی در مورد آسیب‌شناسی خودشیفتگی را در مقیاس کامل خودشیفتگی مورد

توجه قرار دهند (کلارکین و همکاران، ۲۰۱۶). یک آزمون ۵۵ سؤالی است که ۱۵ آیتم هویت (۴ سؤال آن ظرفیت سرمایه‌گذاری، ۷ سؤال احساس خودانسجام و تداوم، ۴ سؤال بازنمایی دیگران)، ۱۴ آیتم روابط موضوعی (۴ سؤال روابط بین فردی، ۵ سؤال روابط صمیمی و تمایلات جنسی، ۶ سؤال سرمایه‌گذاری درونی بر دیگران)، ۶ سؤال دفاع‌های نابالغ (ابتدایی)، ۴ سؤال دفاع‌های بالغ (انعطاف‌پذیری و خشکی)، ۹ آیتم پرخاشگری، (۴ سؤال خشونت علیه خود، ۵ سؤال خشونت علیه دیگران و خصومت)، ۶ سؤال ارزش‌های اخلاقی و درنهایت ۱۱ آیتم سؤال‌های ۳، ۹، ۱۱، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۶، ۴۶، ۵۵ ارزیابی کلی خودشیفتگی را می‌سنجند. مصاحبه توسط مصاحبه‌گر اجرا و نمره‌گذاری می‌شود. نمره‌گذاری توسط سیستم ۲ امتیازی انجام می‌شود. در مقیاس ۲-۰ هر سؤال امتیازبندی می‌شود، امتیاز صفر، نشانگر نبود آسیب در ویژگی مورد سنجش است. عدد ۲ نشانگر وجود آسیب در ویژگی مورد سنجش است و عدد ۱ نشانگر یک موقعیت میانی در آسیب مشابه در ویژگی‌های مورد سنجش است که توسط مصاحبه‌گر با توجه به پاسخ‌های داده‌شده مراجع به سؤالات آن شاخص، داده می‌شود. این مصاحبه فرم کوتاه مصاحبه سازمان شخصیت (STIPO)، ۸۷ سؤالی است که برای اولین بار توسط واحدی و همکاران (۱۳۹۱) ترجمه و اعتباریابی و جهت ارزیابی بالینی استفاده شده است. دورینگ و همکاران در سال ۲۰۱۰ قابلیت اعتماد این پرسشنامه، ضریب همسانی درونی، را بین ۰/۷۲ تا ۰/۷۸ اعلام کردند (دورینگ و همکاران، ۲۰۱۰).

در پژوهش حاضر به‌منظور توصیف متغیرها، از معنی‌داری بالینی و محاسبه درصد بهبودی و تغییرات نمرات آزمودنی در مراحل پیش‌آزمون و مراحل مختلف درمان از روش‌های آماری توصیفی ذیل استفاده شد. همچون بیشتر طرح‌های تک آزمودنی، نخستین راهبرد یا روش تحلیل نتایج به‌دست‌آمده استفاده از روش استاندارد ترسیم دیداری آیا تحلیل نمودار گرافیکی بود. به‌منظور بررسی معنی‌داری بالینی از طریق شاخص تغییر پایا (RCI)^۳ با فرمول اصلاح‌شده برای محاسبه تغییر آماری معنی‌دار نمرات استفاده شد و درصد بهبودی از طریق فرمول درصد بهبودی، نمره‌ی پس‌آزمون فرد از

3. Reliable Change Index

1. Horney-Coolidge Tridimensional Inventoryst

2. Inspection Visual

نمره‌ی پیش‌آزمون تفریق و حاصل آن را بر نمره‌ی پیش‌آزمون تقسیم نموده و نتایج تحلیل شد. شرح مختصری از جلسات روان‌درمانگری مبتنی بر روان‌درمانگری هورنای در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. روان‌درمانگری مبتنی بر روان‌درمانگری تحلیلی هورنای (فیض‌آبادی، ۱۳۹۸)

جلسات	محتوا
جلسه‌ی اول	برقراری رابطه درمانی، بیان اهداف جلسات. هدف از این جلسه آشنایی مراجع با وظایف درمانگر و وظایف خود در طول جلسات به‌ویژه عرضه صریح و کامل ساختمان روانی خود است.
جلسه‌ی دوم و سوم	شکایات عمده بیمار و شرح حال وی شنیده شده و مراجع با روش تداعی آزاد آشنا می‌شود و از او خواسته می‌شود بدون هرگونه خویشتن‌داری، بدون هرگونه قید و پروا هر چه را به ترتیب و دنبال هم به ذهنش خطور می‌کند، بروز دهد. هدف از این جلسات کشف معنای نهفته در بیانات مراجع و ترسیم جامع و مرتبط از ساختمان روانی وی است.
جلسه‌ی چهارم	تشریح ساختمان عصبی و تشریح خصوصیات مهرطلبی، برتری‌طلبی و عزت‌طلبی، برای مراجع و آشنایی بیمار با تئوری روان‌تحلیل‌گری هورنای و جریاناتی که در روند درمان اتفاق خواهد افتاد. هدف از این جلسه فراهم شدن زبان مشترکی بین مراجع و درمانگر است.
جلسه‌ی پنجم	تشریح تأثیر تمایلات عصبی بر قضاوت فرد در مورد خود و دیگران. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به عوامل و نیروهای ناآگاه حاکم بر خویش و تأثیر آن نیروها و عوامل بر زندگی خویش است.
جلسه‌ی ششم	تشریح علائم احتیاجات عصبی و تفاوت بین احتیاجات عصبی و طبیعی. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به نیازهای طبیعی و عصبی خود و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی هفتم	تشریح خود واقعی و خود ایده‌آل مراجع و تمایزات آن و نقش این تفاوت در بیگانگی فرد با خود. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به تفاوت خود واقعی و خودایده‌آلش و آگاهی نسبت به قضاوت‌های اشتباه از خود و دیگران و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی هشتم	تشریح راه‌ها و حیل‌هایی که شخص را از مواجه شدن با تضادها دور نگه می‌دارد. در میان گذاشتن استنتاج و تعبیر درمانگر از حیل‌های مراجع و بررسی و به محک گذاشتن آن تعبیر توسط درمانگر و درمانجو. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به روش‌هایی است که از واقعیت فرار می‌کند و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی نهم	تشریح خصوصیات و علائم توقعات عصبی و تأثیر آن بر شخصیت فرد و روش‌های ارضاء و تأمین آن‌ها، تعبیر و تفسیر رفتارها، احساسات، تمایلات، آرزوها، اعتقادات، ترس‌ها و توقعات مراجع توسط درمانگر و انتقال آن به مراجع. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به توقعات عصبی از خود و دیگران و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی دهم	تشریح بایدونبایداهای عصبی به خود و دیگران و واکنش‌ها و عکس‌العمل‌های فرد در مقابل بایدهای درونی. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به بایدونبایداهای عصبی به خود و دیگران و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی یازدهم	تشریح غرورهای عصبی نسبت به خود و دیگران و روش‌های مرمت غرورهای عصبی به‌عنوان مهم‌ترین عامل تحریف خود و دیگران، تشخیص فنی مقاومت در صورت عدم همکاری بیمار و کمک برای رفع مقاومت‌ها. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به غرورهای عصبی نسبت به خود و دیگران و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی دوازدهم	تشریح شکل‌ها و صورت‌های عناد به خود، احساس حقارت و تأثیرات آن، بررسی عوامل و دلایل مقاومت، کمک به بیمار برای کشف منبع مقاومت و دلایل آن. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به شیوه‌های عناد با خود و ایجاد حقارت و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی سیزدهم	تشریح سیستم کنترل احساسات در انواع مختلف شخصیت عصبی، حمایت عاطفی، تشویق، دلگرمی و علاقه نشان دادن به خوشبختی و شادمانی مراجع. هدف از این جلسه کسب بینش مراجع نسبت به شیوه‌های غلط کنترل احساسات خود و در میان گذاشتن آن‌ها با درمانگر است.
جلسه‌ی چهاردهم	تشریح ترس‌های ناشی از تضادهای درونی و آماده‌سازی مراجع برای خاتمه درمان. هدف از این جلسه تحول استعدادها و ظرفیت‌هایی در مراجع به‌منظور تغییر یا از بین بردن حالات و کیفیت‌هایی است که مخل و مزاحم یک رابطه‌ی صحیح و سالم با خود و با دنیای اطراف او هستند.
جلسه‌ی پانزدهم	جمع‌بندی جلسات، معرفی کتاب خودکاوی هورنای (۱۹۴۲) به‌منظور ادامه روند آگاهی مراجع و اعلام آمادگی درمانگر جهت دیدارهای ضروری

یافته‌ها

C1 کارشناسی ارشد، ۴۰ سال و آزمودنی C2 دیپلم، ۵۰ سال ریخت

عزلت طلب بودند.

در جداول زیر درصد بهبودی در پس‌آزمون و پیگیری همراه با شاخص پایا

(معناداری آماری) ارائه شده است. درصد بهبودی با معناداری (۰/۰۵) با

علامت یک ستاره و معناداری (۰/۰۱) با علامت دو ستاره مشخص شده‌اند.

جدول‌های ۲، ۳ و ۴ نمره‌های تغییر درصد بهبودی در آزمودنی‌ها را به

اطلاعات جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها به شرح زیر است. آزمودنی‌ها در

گروه سنی ۲۵ تا ۵۰ سال بودند. حداقل و حداکثر مدت ازدواجشان بین ۷

سال تا ۲۷ سال بود. آزمودنی‌های A1 کارشناسی ارشد، ۳۲ سال و A2

کارشناسی، ۳۰ سال هر دو ریخت مهرطلب، آزمودنی‌های B1 دیپلم، ۲۵

سال و B2 کارشناسی، ۳۳ سال هر دو ریخت برتری‌طلب و آزمودنی‌های

ترتیب در آزمودنی‌های مهرطلب، برتری طلب و عزلت طلب در مقیاس‌های مصاحبه سازمان شخصیت که عبارت‌اند از هویت، روابط موضوعی، دفاع‌های نابالغ، پرخاشگری، ارزش‌های اخلاقی و خودشیفتگی در مراحل مداخله و پیگیری نشان می‌دهند.

همان‌طور که در جدول ۲ نشان داده شده است، نمرات آزمودنی A1 در مؤلفه‌های هویت، دفاع‌های نابالغ، ارزش‌های اخلاقی و خودشیفتگی معنادار و نشان دهنده اثربخشی مطلوب روان‌درمانگری تحلیلی هورنای در مراحل مداخله و پیگیری بوده ولی در مورد مؤلفه روابط موضوعی اگرچه در مرحله مداخله اثربخش بوده ولی در مرحله پیگیری اثربخشی نداشته

است. همچنین در مورد مؤلفه پرخاشگری مداخله معنادار نبوده اما در مرحله پیگیری نشان‌دهنده اثربخشی اندکی است. نمرات آزمودنی A2 در مؤلفه‌های هویت، دفاع‌های نابالغ، ارزش‌های اخلاقی و خودشیفتگی معنادار و نشان‌دهنده تأثیر مطلوب درمان در مرحله مداخله و پیگیری بوده است. نمره روابط موضوعی معنادار نبوده و در مداخله و پیگیری نشان از این دارد که اثربخشی نداشته و در نهایت نمره پرخاشگری در مرحله مداخله معنادار و نشان‌دهنده اثربخشی اندکی بوده ولی در مرحله پیگیری اثربخش نبوده است.

جدول ۲. تغییرات ساختاری در ریخت شخصیت مهرطلب

ساختار شخصیت	مراحل آزمودنی	پس‌آزمون		پیگیری	
		درصد بهبودی (MPI)	درصد کاهش نمرات (MPR)	درصد بهبودی (MPI)	درصد کاهش نمرات (MPR)
هویت	A1	**۶۰	۱۵۰	**۶۰	۱۵۰
	A2	**۵۰	۱۰۰	**۵۰	۱۰۰
روابط موضوعی	A1	**۵۰	۱۰۰	۲۵	۳۳/۳
	A2	۳۳/۳	۵۰	۳۳/۳	۵۰
دفاع‌های نابالغ	A1	**۶۰	۱۵۰	**۸۰	۴۰۰
	A2	**۷۵	۳۰۰	**۵۰	۱۰۰
پرخاشگری	A1	۲۵	۳۳/۳	**۳۳/۳	۵۰
	A2	**۶۶/۶	۲۰۰	۳۳/۳	۱۵۰
ارزش‌های اخلاقی	A1	**۶۰	۱۵۰	**۶۰	۳۰۰
	A2	**۵۰	۱۰۰	**۷۵	۱۵۰
خودشیفتگی	A1	**۶۰	۱۵۰	**۶۰	۱۰۰
	A2	**۷۵	۳۰۰	**۵۰	۱۰۰

همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده شده است، نمرات آزمودنی B1 در دو مؤلفه هویت و دفاع‌های نابالغ معنادار و نشان‌دهنده اثربخشی مطلوب روان‌درمانگری تحلیلی هورنای در مراحل مداخله و پیگیری بوده است. نمرات مداخله و پیگیری مؤلفه روابط موضوعی معنادار نبوده و نمره مؤلفه پرخاشگری در مرحله مداخله معنادار بوده و تأثیر اندکی را نشان می‌دهد. نمرات مؤلفه‌های ارزش‌های اخلاقی و خودشیفتگی در مراحل مداخله و پیگیری معنادار بوده ولی ارزش‌های اخلاقی در هر دو مرحله مداخله و پیگیری تأثیری اندک و خودشیفتگی اثربخشی مطلوبی را نشان داده است. نمرات آزمودنی B2 در مؤلفه هویت معنادار بوده ولی تأثیر

اندکی در مراحل مداخله و پیگیری نشان داده است. نمره روابط موضوعی معنادار نبوده و تأثیری در مرحله مداخله و پیگیری نشان نداده است. نمرات مؤلفه‌های دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی در این آزمودنی معنادار و همراه با اثربخشی مطلوب در مرحله مداخله و پیگیری بوده است. نمره مؤلفه پرخاشگری در هر دو مرحله معنادار بوده ولی نشان‌دهنده تأثیر اندک این درمان است. در آخر نمره ارزش‌های اخلاقی در مرحله مداخله معنادار نبوده اما در مرحله پیگیری علی‌رغم معناداری نشان از تأثیری اندک دارد.

جدول ۳. تغییرات ساختاری در ریخت شخصیتی برتری طلب

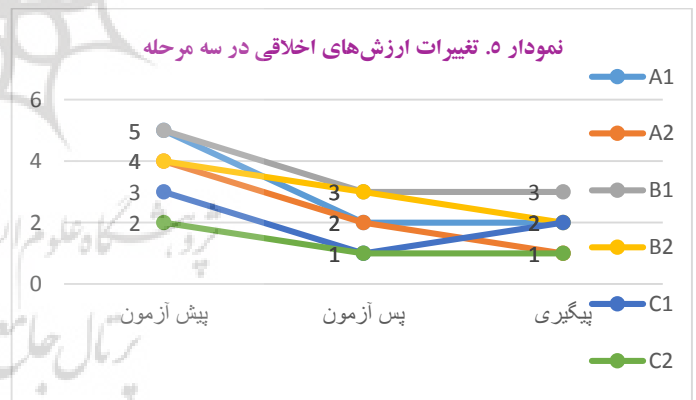
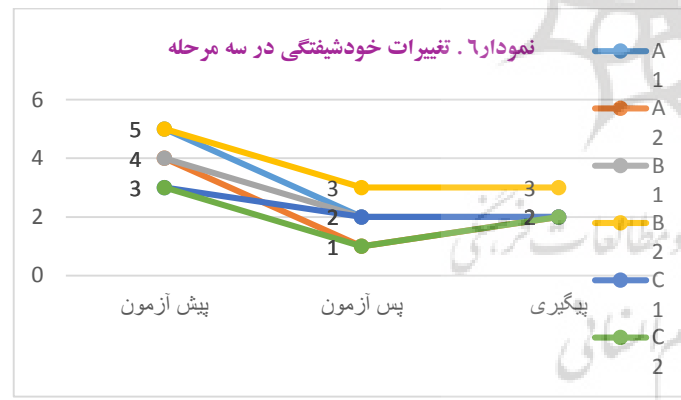
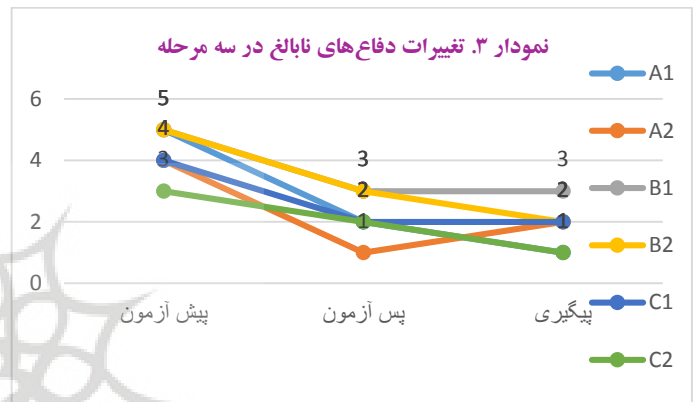
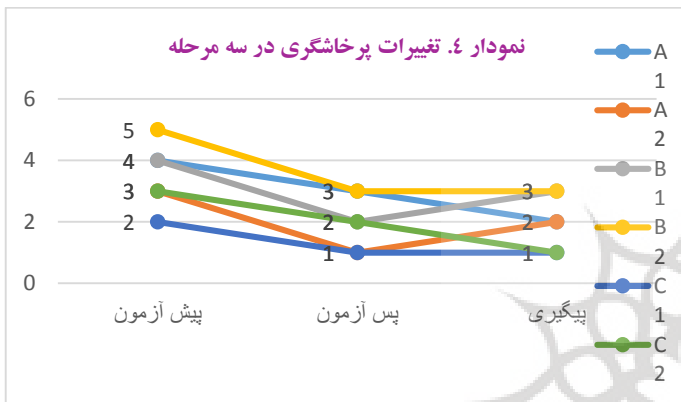
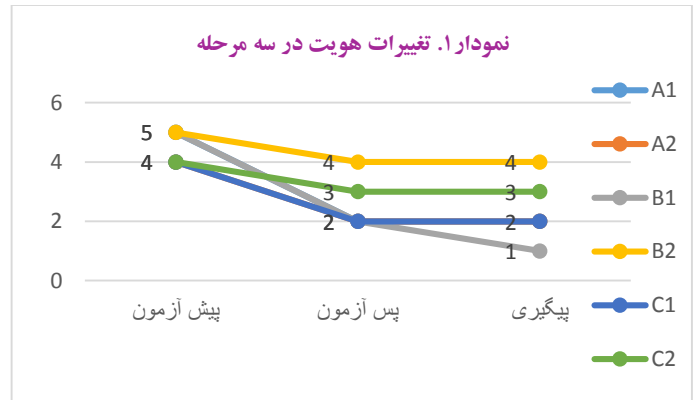
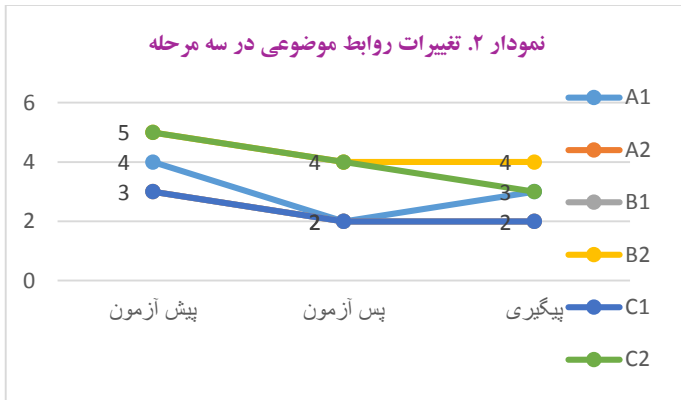
ساختار شخصیت	مراحل آزمودنی	پس آزمون		پیگیری	
		درصد بهبودی (MPI)	درصد کاهش نمرات (MPR)	اندازه اثر کوهن	شاخص پایا
هویت	B1	۶۰**	۱۵۰	۲/۰۶	-۷/۳۱
	B2	۲۰*	۲۵	۱/۱۹	-۲/۴۳
روابط موضوعی	B1	۳۳/۳	۵۰	۱/۱۹	-۱/۳۵
	B2	۲۰	۲۵	۱/۱۹	-۱/۳۵
دفاع‌های نابالغ	B1	۴۰**	۶۶/۶	۱/۶۹	-۳/۲۷
	B2	۴۰**	۶۶/۶	۱/۶۹	-۳/۲۷
پرخاشگری	B1	۵۰*	۱۰۰	۱/۶۹	-۲/۵۵
	B2	۴۰*	۶۶/۶	۱/۶۹	-۲/۵۵
ارزش‌های اخلاقی	B1	۴۰*	۶۶/۶	۱/۶۹	-۲/۲۸
	B2	۲۵	۳۳/۳	۱/۱۹	-۱/۱۴
خودشیفتگی	B1	۵۰**	۱۰۰	۱/۶۹	-۲/۹۸
	B2	۴۰**	۶۶/۶	۱/۶۹	-۲/۹۸

داده است. مؤلفه‌ی روابط موضوعی در مرحله‌ی مداخله معنادار نبوده ولی در مرحله‌ی پیگیری اثربخشی مطلوبی را نشان داده است. مؤلفه‌ی دفاع‌های نابالغ در مرحله‌ی مداخله معنادار نبوده ولی در مرحله‌ی پیگیری نشان از اثربخشی بسیار مطلوبی دارد. نمرات پرخاشگری و ارزش‌های اخلاقی معنادار نبوده و نشان از عدم اثربخشی در مراحل مداخله و پیگیری داشته است. در نهایت مؤلفه‌ی خودشیفتگی در مرحله‌ی مداخله معنادار و اثربخش بوده ولی نشان از عدم اثربخشی در مرحله‌ی پیگیری دارد.

همان‌طور که در جدول ۴ نشان داده شده است، نمرات آزمودنی C1 در مؤلفه‌های هویت و دفاع‌های نابالغ معنادار بوده و اثربخشی مطلوب روان‌درمانگری تحلیلی هورنای را نشان داده است. در مؤلفه‌های روابط موضوعی، پرخاشگری و خودشیفتگی در مراحل مداخله و پیگیری معنادار نبوده و نشان از عدم اثربخشی دارد. مؤلفه‌ی ارزش‌های اخلاقی در مرحله‌ی مداخله معنادار بوده و دارای اثربخشی اندکی بوده ولی در مرحله‌ی پیگیری نشان از عدم معناداری داشته است. نمرات آزمودنی C2 در مؤلفه‌ی هویت در مراحل مداخله و پیگیری معنادار بوده ولی اثربخشی بسیار اندکی را نشان

جدول ۴. تغییرات ساختاری در ریخت شخصیتی عزت طلب

ساختار شخصیت	مراحل آزمودنی	پس آزمون		پیگیری	
		درصد بهبودی (MPI)	درصد کاهش نمرات (MPR)	اندازه اثر کوهن	شاخص پایا
هویت	C1	۵۰**	۱۰۰	۱/۶۹	-۴/۸۷
	C2	۲۵*	۳۳/۳	۱/۱۹	-۲/۴۳
روابط موضوعی	C1	۳۳/۳	۵۰	۱/۱۹	-۱/۳۵
	C2	۲۰	۲۵	۱/۱۹	-۱/۳۵
دفاع‌های نابالغ	C1	۵۰**	۱۰۰	۱/۶۹	-۳/۲۷
	C2	۳۳/۳	۵۰	۱/۱۹	-۱/۶۳
پرخاشگری	C1	۵۰	۱۰۰	۱/۶۹	-۱/۲۷
	C2	۳۳/۳	۵۰	۱/۱۹	-۱/۲۷
ارزش‌های اخلاقی	C1	۶۶/۶**	۲۰۰	۱/۶۹	-۲/۲۸
	C2	۵۰	۱۰۰	۱/۱۹	-۱/۱۴
خودشیفتگی	C1	۳۳/۳	۵۰	۱/۱۹	-۱/۴۹
	C2	۶۶/۶**	۲۰۰	۱/۶۹	-۲/۹۸

نمودارهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ روند تغییر نمره‌های زیرمقیاس‌های سازمان شخصیت را در مراحل ابتدایی، مداخله و پیگیری را نشان می‌دهند. نمرات بالاتر فرد در هر نمودار حاکی از وضعیت بدتر آزمودنی در آن ساختار شخصیتی است. پایین آمدن نمره فرد در هر ساختار حاکی از بهبود ساختاری شخصیت فرد در طی درمان است. به دلیل نزدیک بودن نمرات آزمودنی‌های A1 و A2 در نمودار ۱ و نمرات آزمودنی‌های A2، B1 و C1 در نمودار ۲ خطوط نمودار منطبق بر یکدیگر قرار گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری

با در نظر گرفتن این که طلاق پدیده‌ای است که بنابر عوامل متعدد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و در نهایت روانشناختی در دهه‌های اخیر روند رو به نمودی داشته و بخش گسترده‌ای از پیامدهای مخرب آن گریبان‌گیر زنان شده است؛ بنابراین مطالعه‌ی حاضر در پی پاسخ به این سؤال بود که درمان روان‌تحلیل‌گری کارن هورنای بر اساس ریخت شخصیت، بر ساختار شخصیت زنان متقاضی طلاق چه تأثیری دارد. پژوهش پیش رو نشان داد که مداخله‌ی روان‌تحلیل‌گری هورنای بر مؤلفه‌های سازمان شخصیت زنان متقاضی طلاق پس از مداخله و پیگیری تأثیرگذار بوده است. نتایج این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های مشابهی همچون پاداش و همکاران (۱۴۰۰)؛ فیض‌آبادی و همکاران (۱۳۹۸)؛ کوواج و همکاران (۲۰۲۱)؛ فیشر و همکاران (۲۰۲۰)؛ دایاموند و هرش (۲۰۲۰)؛ کراوس و همکاران (۲۰۲۰)؛ لوی و همکاران (۲۰۱۹) و کیفه و دروینز (۲۰۱۸) همسو است. بنابراین در تبیین نتایج به دست آمده، می‌توان گفت: در نظریه‌ی روان‌تحلیلی کارن هورنای، در جلسات درمان به روان‌نژندی پرداخته می‌شود که می‌تواند اثرات حاصل از آن را در بخش‌های مختلف شخصیت مشاهده کرد. بر اساس درمان‌های روان‌پویشی و روابط موضوعی نیز، همچون درمان کارن هورنای مراجعان با احساسات اجتناب شده‌شان مواجه شده و اضطرابشان تنظیم شده و در برابر دفاع‌هایشان تغییر می‌کنند (ولف، ۲۰۱۳). در درمان هورنای بیگانگی از خود به تدریج کاهش پیدا کرده و بیمار می‌تواند تضادهای وجود خود را که تضاد بین مهرطلبی، برتری‌طلبی و عزلت‌طلبی است درک کند. پس از این که بیمار با تضادهای ناشی از برخورد برتری‌طلبی، مهرطلبی و عزلت‌طلبی آشنا گردید، آماده می‌شود که با مهمترین و اساسی‌ترین تضاد وجود خود، یعنی تضاد بین «خود واقعی» و «خود ایده‌آلی» مواجه گردد و با آن دست‌وپنجه نرم کند. زمانی که تضادهای وجود خود را ببیند و آن‌ها را ضعیف نماید، در وجودش وحدت و یکپارچگی ایجاد خواهد شد. هدف روان‌تحلیل‌گر این است که باعث نمو خود واقعی بیمار شود (هورنای، ۱۹۵۰). نتایج حاصل از بخش یافته‌ها نشان داد که این درمان، در مؤلفه‌های سازمان شخصیت ریخت مهرطلب، بیشترین تأثیر را داشته است. علیرغم این که درمان روان‌تحلیل‌گری هورنای سبب ایجاد تغییر در تمام ابعاد سازمان شخصیت به جز روابط موضوعی در ریخت برتری‌طلب شده است ولی این تغییرات نسبت به دو ریخت

شخصیتی دیگر بسیار کم‌تر بوده است و در نهایت درمان روان‌تحلیل‌گری کارن هورنای بر هویت، دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی در ریخت عزلت‌طلب اثر بخشی بیشتری داشته است. علاوه بر این در میان مؤلفه‌های سازمان شخصیت در هر سه ریخت شخصیتی هورنای، بیشترین تغییرات در مؤلفه‌های هویت، دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی دیده شده است. همچنین با مقایسه درصد بهبودی در این سه ریخت شخصیتی می‌توان به این نتیجه رسید پیش‌آگهی درمان برای ریخت‌های مهرطلب و عزلت‌طلب از برتری‌طلب بهتر بوده است.

اگرچه پژوهشی که به‌طور مستقیم با این یافته‌ها همخوانی داشته باشد در پیشینه پژوهشی یافت نشده، اما این یافته‌ها به‌طور غیرمستقیم با پیشینه‌ی نظری، و یافته‌های پژوهشی روان‌پویشی که در این زمینه انجام شده است، هم‌راستا بوده است. بنابراین با توجه به پیشینه‌ی پژوهشی ضعیف مربوط به درمان روان‌تحلیل‌گری هورنای، نتایج این پژوهش در راستای پژوهش‌های روان‌پویشی و دیگر درمان‌های مربوط به زنان متقاضی طلاق مورد بررسی قرار گرفت. اما یافته‌های به دست آمده را می‌توان همسو با یافته‌های فیشر و همکاران در مطالعه‌ی دانست که در درمان بیماران مبتلا به شخصیت مرزی از طریق روان‌درمانگری متمرکز بر انتقال سبب تغییر در سازمان شخصیت بیمار شدند. دایاموند و همکاران در پژوهشی به بررسی روان‌درمانگری متمرکز بر انتقال برای اختلال شخصیت خودشیفته با درمان روابط موضوعی پرداختند و نشان دادند که این درمان باعث ایجاد تغییرات پایدار در سازمان شخصیت افراد شده است. یومانس، لوی نیز بیان می‌کنند که درمان‌های روان‌تحلیل‌گری می‌توانند بر بهبود کیفیت بازنمایی ذهنی فرد از خود و دیگری (بعد هویت)، توانایی برقراری روابط باثبات‌تر (بعد روابط موضوعی) و توانایی تنظیم هیجانات منفی، از جمله پرخاشگری منجر شوند (یومانس و همکاران، ۲۰۱۹). همچنان که در پژوهش حاضر دیدیم بیشترین تغییرات سازمان شخصیت در ابعاد هویت، دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی روی داده است. کیفه و دروینز در پژوهش خود باهدف سنجش تغییرات شخصیت دریافتند که درمان‌های روان‌تحلیل‌گری می‌توانند به تغییرات بنیادین شخصیت از جمله دفاع‌ها، توانایی ذهنی سازی و تغییرات مثبت در دلبستگی بیانجامند. آن‌ها عنوان نمودند که "شواهد حاصل از درمان و مطالعات طبیعت‌گرایانه نشان می‌دهد که بلوغ سازوکارهای دفاعی به‌طور موقت مقدم بر بهبود علائم و عملکرد است و تحقیقات آینده باید شناسایی

دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی شده است. در نتیجه درمان روان‌تحلیل‌گری کارن هورنای می‌تواند باعث ایجاد تغییرات پایدار در سازمان شخصیت زنان متقاضی طلاق شده و چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای را در جهت پیشگیری از طلاق ایجاد نماید.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله‌ی دکتری نویسنده‌ی اول در رشته‌ی روانشناسی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه سمنان است و پروپوزال در تاریخ ۹۹/۸/۲۶ مورد تصویب قرار گرفته است. شرکت‌کنندگان آگاهانه و داوطلبانه در پژوهش شرکت نموده‌اند و محقق خطری برای شرکت‌کنندگان متصور نیست.

حامی مالی: در انجام این تحقیق از هیچ مؤسسه‌ای کمک مالی دریافت نشده است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده سوم مشاور این رساله می‌باشند.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از استاد راهنما و مشاور این تحقیق تشکر و قدردانی می‌گردد.

تغییرات در این سازوکارها باشد که نتایج مثبتی را در اختلال شخصیت ایجاد می‌کنند، و همچنین تأکید بر روش‌های درمانی خاص باشد که به بهترین وجه باعث تغییر مثبت در اختلال شخصیت می‌شوند."

از آنجایی که اعتماد به نفس فرد مهرطلب با تأیید، تعریف و تمجید و ابراز محبت دیگران افزایش می‌یابد، در اتاق درمان به دنبال راضی نمودن درمان‌گر و همچنین در بیرون از اتاق درمان برای جلب تأیید و محبت همکاری بیشتری داشته و سبب تغییرات بسیار بیشتری شده است. اما در مورد ریخت برتری طلب می‌توان به این نکته اشاره نمود که این ریخت شخصیتی به دلیل نزدیک بودن به خود ایده‌آلی جاه‌طلب بوده و به دلیل میل به برتری و استثمار و فریب دیگران تمایل کم‌تری به همکاری داشته و بنابراین تغییرات ایجاد شده مطلوب نبوده‌اند. بنابراین به نظر می‌رسد برای ریخت برتری طلب با در نظر گرفتن توجه بیشتر به خود ایده‌آلی، سعی در هرچه کم‌رنگ‌تر نمودن جاه‌طلبی فرد نماییم. در تبیین تغییرات ریخت عزت طلب که در مؤلفه‌های دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی بیشترین تغییر را داشته می‌توان گفت، احتمالاً این بیماران به دلیل این که به لحاظ روحی و عاطفی فاصله‌ای بین خود و دیگران ایجاد کرده‌اند، از نظر دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی دچار کاستی‌های بیشتری هستند و در این درمان با تأثیر بر منگ‌شدگی معنوی، بر آشفتگی‌های حاصل از تضادها آگاه شده و علاوه بر ایجاد تغییر در تمام مؤلفه‌های سازمان شخصیت، در دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی تغییر بیشتری را نسبت به دو ریخت دیگر نشان داده است. نتایج نشان داد که این درمان بیشترین تغییر را در مؤلفه‌های هویت، دفاع‌های نابالغ و خودشیفتگی ایجاد کرده است. به‌طور کلی احتمالاً بینش و بصیرتی که نسبت به غرورهای عصبی، تفاوت خود واقعی و خود ایده‌آل، بایدها و نبایدها و تظاهرات عناد به خود ایجاد شده سبب ایجاد تغییر در هویت،

پژوهش‌های روانشناسی و مطالعات فرهنگی
 فصلنامه علمی-پژوهشی
 فصلنامه علمی-پژوهشی

References

- Ahadi, H., Abdollahi, A., Tajeri, B., & HajiAlizadeh, K. (2021). Developing a conceptual model of the factors forming divorce in the first five years of life: a grounded theory study. *Psychological Science*, 20(97), 1-12. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1400.20.97.10.7>
- Barakat, F., Amini, N., Deyreh, E., & Shafieabadi, A. (2022). The effectiveness of Integrated Divorce Prevention Model on the Divorce Abandonment and Family adaptability in Spouses seeking divorce. *Women and Family Studies*, 15(55), 153-173. <https://doi.org/10.30495/jwsf.2021.1928663.1561>
- Basharpour, S., Farivar, M., & Ebadi, M. (2021). The causal modeling of affective divorce in women based on dark personality traits: with mediating role of sexual self esteem. *Journal of Woman and Family Studies*, 9(1), 37-58. <https://www.sid.ir/paper/957182/en>
- Beheshtiyani, M., & Abdi, F. (2022). The relationship between personality traits and intimacy as predictors of divorce tendency in women living in Tehran. *Women Studies*, 13(39), 69-89. <https://doi.org/10.30465/ws.2021.28632.2869>
- Behrouz, B., Mohammadi, M., Aliabadi, S., Kajbaf, M. B., Heidari, N., & Behrouz, B. A. (2014). Comparison between Personality Traits and Attribution Styles of Normal Couples and Divorce Petitioners. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 15(55), 52-61. <https://www.sid.ir/paper/163708/en>
- Byiers, B. J., Reichle, J., & Symons, F. J. (2012). Single-subject experimental design for evidence-based practice. *American journal of speech-language pathology*, 21(4), 397-414. [https://doi.org/10.1044/1058-0360\(2012/11-0036\)](https://doi.org/10.1044/1058-0360(2012/11-0036))
- Caligor, E., Kernberg, O. F., & Clarkin, J. F. (2007). Handbook of dynamic psychotherapy for higher level personality pathology. *American Psychiatric Pub.* <https://psycnet.apa.org/record/2007-03052-000>
- Chehreh, H., Ozgoli, G., Abolmaali, K., & Nasiri, M. (2017). The relationship between personality traits and marital satisfaction based on five factors model of personality: A systematic review. *SJKU*, 22(5), 121-132. <http://dx.doi.org/10.22102/22.5.121>
- Clarkin, J. F., Caligor, E., Stern, B., & Kernberg, O. F. (2007). Structured Interview for Personality Organization (STIPO). *White Plains, NY: The New York Hospital-Cornell Medical Center. The Personality Disorders Institute, Department of Psychiatry, Weill College of Medicine of Cornell University.* <https://borderlinedisorders.com/assets/Structured-Interview-of-Personality-Organization.pdf>
- Clarkin, J. F., Caligor, E., Stern, B., & Kernberg, O. F. (2016). The Structured Interview of Personality Organization-Revised (STIPO-R). *New York, NY.* <https://www.borderlinedisorders.com/assets/STIPO-R.pdf>
- Clarkin, J. F., Caligor, E., Stern, B., & Kernberg, O. F. (2019). Manual for the structured interview of personality organization-revised (STIPO-R). <https://cdn.xlhbgroup.com/topic/file/202008/1598319995449333.pdf>
- Coolidge, F. L., Segal, D. L., Estey, A. J., & Neuzil, P. J. (2011). Preliminary psychometric properties of a measure of Karen Horney's Three-dimensional theory in children and adolescents. *Journal of clinical psychology*, 67(4), 383-390. <https://doi.org/10.1002/jclp.20768>
- Coolidge, F. L., Segal, D. L., Estey, A. J., Spinath, F. M., Hahn, E., & Gottschling, J. (2015). Heritability estimates of Karen Horney's core neurotic trends in a young adult twin sample. *Psychology*, 6(15), 2013-2024. <http://dx.doi.org/10.4236/psych.2015.615199>
- Diamond, D., & Hersh, R. G. (2020). Transference-Focused Psychotherapy for Narcissistic Personality Disorder: An Object Relations Approach. *Journal of personality disorders*, 34(Suppl), 159-176. <https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.159>
- Doering, S., Hörz, S., Rentrop, M., Fischer-Kern, M., Schuster, P., Benecke, C., & Buchheim, P. (2010). Transference-focused psychotherapy v. treatment by community psychotherapists for borderline personality disorder: randomised controlled trial. *The British Journal of Psychiatry*, 196(5), 389-395. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.109.070177>
- Feizabadi, Z., Makvand Hosseini, S., Sabahi, P., & Rafieinia, P. (2020). Comparison of the effectiveness of Karen Horney's psychoanalysis and cognitive therapy on communication patterns of neurotic married women. *Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 123-144. (Persian) https://fcp.uok.ac.ir/article_61436.html
- Fischer-Kern, M., & Alexopoulos, J. (2020). Die Spezialambulanz für Borderline-Störungen an der Universitätsklinik für Psychoanalyse und Psychotherapie. *In Psychotherapie Forum*, 24(3),

- 123-130. <https://doi.org/10.1007/s00729-020-00157-y>
- Ghorbankhani, M., & Salehi, K. (2022). Explanation the deterrent dysfunctions of scientific authority in the humanities. *Iranian Pattern of Progress*, 10(3), (Persian) <https://dorl.net/dor/20.1001.1.23295599.1401.10.3.6.4>
- Ghorbankhani, M., Salehi, K., & Moghaddamzadeh, A. (2020). Construction of a Standardized Questionnaire to Detect the Pseudo Evaluation in Elementary Schools. *Journal of Educational Sciences*, 27(2), 91-116. (Persian) <https://doi.org/10.22055/edus.2020.35053.3114>
- Hörz-Sagstetter, S., Ohse, L., & Kampe, L. (2021). Three dimensional approaches to personality disorders: a review on personality functioning, personality structure, and personality organization. *Current psychiatry reports*, 23(7), 1-16. <https://dx.doi.org/10.1007%2Fs11920-021-01250-y>
- Jamshidzahi, B., Kahrazai, F., & Shirazi, M. (2021). The efficacy of positive couple therapy and treatment based on acceptance and commitment on the desire for divorce. *Journal of psychologicalscience*, 20(106), 1881-1895. <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.106.1881>
- Keefe, J. R., & Derubeis, R. J. (2019). Changing character: A narrative review of personality change in psychotherapies for personality disorder. *Psychotherapy Research*, 29(6), 752-769. <https://doi.org/10.1080/10503307.2018.1425930>
- Kernberg, O. F. (2006). Identity: Recent findings and clinical implications. *The Psychoanalytic Quarterly*, 75(4), 969-1004. <https://doi.org/10.1002/j.2167-4086.2006.tb00065.x>
- Klein, M. (1957). Envy and gratitude. *Psyche*, 11(5), 241-255. <https://elibrary.klett-cotta.de/article/99.120105/ps-29-3-223>
- Kraus, B., Dammann, G., Rudaz, M., Sammet, I., Jeggle, D., & Grimmer, B. (2021). Changes in the level of personality functioning in inpatient psychotherapy. *Psychotherapy Research*, 31(1), 117-131. <https://doi.org/10.1080/10503307.2020.1763493>
- Levy, K. N., Kivity, Y., & Yeomans, F. E. (2019). Transference-focused psychotherapy: Structural diagnosis as the basis for case formulation. In U. Kramer (Ed.), *Case formulation for personality disorders: Tailoring psychotherapy to the individual client* (pp. 19-40). Elsevier Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-813521-1.00002-3>
- Padash, Z., Yousefi, Z., Abedi, M., & Torkan, H. (2021). Efficacy of Gottman's marital Counseling on marital satisfaction and marital adjustment of married women willing to get divorced. *Psychological Science*, 20(140), 1436-1423. <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.104.1423>
- Rosowsky, E., King, K. D., Coolidge, F. L., Rhoades, C. S., & Segal, D. L. (2012). Marital satisfaction and personality traits in long-term marriages: An exploratory study. *Clinica Gerontologist*, 35(2), 77-87. <https://doi.org/10.1080/07317115.2011.639855>
- Rossi, F. S., Holtzworth-Munroe, A., & Rudd, B. N. (2016). Intimate partner violence and child custody. *Parenting Plan Evaluations: Applied Research for the Family Court*, 346-373. <https://doi.org/10.1093/med:psych/9780199396580.003.0012>
- Sbarra, D. A., Hasselmo, K., & Bourassa, K. J. (2015). Divorce and health: Beyond individual differences. *Current directions in psychological science*, 24(2), 109-113. <https://doi.org/10.1177%2F0963721414559125>
- Vahedi, A., Makvand Hosseini, S., & Bigdeli, I. (2012). *Diagnosis of superficial personality disorders through short-term dynamic psychotherapy*. *Clinical Psychology*, 4(3), 75-85. (Persian) <https://dx.doi.org/10.22075/jcp.2017.2099>
- Wolff, D. M. (2013). Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy in the Private Practice of Psychiatry. *Psychiatric Annals*, 43(11), 491-495. <https://doi.org/10.3928/00485713-20131105-03>